

Základní škola Svitávka,
příspěvková organizace,
okres Blansko

✉ kontakt@zssvitavka.cz

☎ +420 516 471 289

🌐 <https://www.zssvitavka.cz/cs/>

PREVENTIVNÍ PROGRAM ŠKOLY 2026/2027

Školní metodik prevence: Mgr. Lucie Maršálková

Obsah

1. Úvod	3
1.1. Legislativní rámec pro oblast školské prevence rizikového chování	3
2. Cíl Preventivního programu školy	3
3. Charakteristika školy	5
3.1. Personální zajištění prevence ve školním roce 2026/2027	6
4. Primární prevence v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů	8
4.1. I. stupeň	8
4.2. II. stupeň	10
5. Kontakty na další organizace	12
6. Spolupráce s jinými organizacemi	13
7. Řešení přestupků (dle školního řádu)	16
8. Vyhodnocení PPŠ a plán na další období	17
Příloha 1 Strategie předcházení školní neúspěšnosti	18
Příloha 2 Strategie proti šikanování	21

1. Úvod

Prevence sociálně patologických jevů na základní škole zahrnuje především předcházení vzniku rizikového chování žáků. Preventivní programy a aktivity se zaměřují na problematiku návykových látek, šikany, výchovu dětí ke zdravému životnímu stylu a kvalitním mezilidským vztahům. Škola také podchycuje a řeší první příznaky patologického chování. Pozornost je věnována i nabízení vhodných volnočasových aktivit, podněcování zájmu žáků o práci a dění ve škole a celkové vytváření pozitivního klimatu školy.

1.1. Legislativní rámec pro oblast školské prevence rizikového chování

V současné době se v této oblasti školy řídí dokumenty:

- *Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28*
- *Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019–2027*
- *Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019–2027*
- *Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2022–2027*

2. Cíl Preventivního programu školy

Cílem primární prevence je zvýšení odolnosti dětí a mládeže vůči sociálně patologickým jevům. Cílem našeho programu je, aby se preventivní výchovně vzdělávací působení stalo neoddelitelnou součástí výuky a života školy. Ve spolupráci s rodiči budeme usilovat o formování takové osobnosti dítěte, která bude schopna se orientovat v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti – to vše s ohledem na svůj věk.

Dlouhodobé cíle – žáci

- ❖ trvale prohlubovat povědomí žáků o SPJ a o následcích, které mohou mít
- ❖ posilování právního vědomí – kriminalita, předpisy, zákony
- ❖ osvojení si potřebných hygienických návyků a sociálních dovedností, zdravý životní styl

- ❖ posilování zdravého sebevědomí, umět se přiměřeně prosadit v kolektivu
- ❖ prohlubovat umění komunikace mezi vrstevníky, dětmi a dospělými
- ❖ rozpoznat a postavit se proti agresí, šikaně, kyberšikaně a dalším rizikovým formám komunikace prostřednictvím multimédií, násilí, vandalismu, intolerance, antisemitismu, extremismu, rasismu a xenofobii, homofobii
- ❖ vyhnout se záškoláctví, závislostnímu chování, užívání všech návykových látek, netolismu, gamblingu
- ❖ podporovat dobré vztahy v třídním kolektivu, řešení konfliktů nenásilnou formou
- ❖ prevence úrazů, uvědomit si rizika pro zdraví při rizikových sportech a rizikové chování v dopravě
- ❖ posilovat vědomí o poruchách příjmu potravy, negativnímu působení sekt, sexuálním rizikovém chování
- ❖ zaměřit se na své psychické zdraví a celkovou pohodu

Dlouhodobé cíle – učitelé

- ❖ vzdělávání pedagogů v oblasti prevence
- ❖ prohlubování týmové spolupráce
- ❖ zlepšit komunikaci mezi rodiči a školou
- ❖ zapojit rodiče do dění ve škole

Krátkodobé cíle

- ❖ seznámit žáky s možností využití schránky důvěry a podporovat její smysluplné využívání
- ❖ pořádat pro rodiče a veřejnost Dny otevřených dveří, společné akce
- ❖ zapojovat žáky do dění ve škole – podněcovat aktivity, které vedou ke vhodnému využití volného času dětí
- ❖ podporovat duševní pohodu žáků a rozvoj zdravých způsobů zvládání stresu, emocí a náročných životních situací
- ❖ předcházet šikaně, kyberšikaně a dalším formám nevhodného chování prostřednictvím preventivních aktivit přiměřených věku žáků
- ❖ zvyšovat povědomí žáků o bezpečném pohybu v online prostředí
- ❖ řešit aktuální problémové situace – záškoláctví, kouření, vulgární vyjadřování, šikana
- ❖ zlepšovat komunikaci mezi vyučujícími a poradenskými službami školy
- ❖ zlepšit práci s třídou, vztahy v třídním kolektivu – třídní učitelé – třídnické hodiny, adaptační kurzy

3. Charakteristika školy

Jsme základní škola, která poskytuje úplné základní vzdělání od 1. do 9. ročníku. V letošním roce máme ve dvou ročnících dvě třídy, zbytek ročníků po jedné třídě. Vzděláváme podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, který vychází z aktuálního Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. ŠVP je dostupný na adrese <https://www.zssvitavka.cz/cs/skolni-vzdelavaci-program/a-332/> a jeho tištěná verze je k dispozici ve škole.

Kromě kmenových tříd má škola čtyři odborné pracovny, tělocvičnu, přírodní učebnu pro venkovní výuku, učebnu pro výuku cizích jazyků, učebnu pro výuku předmětu speciálně pedagogické péče a tři oddělení školní družiny. V areálu školy žáci využívají dvůr s hřištěm a průlezkami. Ke sportování máme kromě tělocvičny k dispozici i fotbalové a víceúčelové hřiště provozované zřizovatelem školy. Využíváme i školní pozemek, kde probíhá výuka pracovních činností nebo setkávání s rodiči a veřejností.

Usilujeme o příjemné a klidné prostředí ve škole, o dobré vztahy mezi učiteli, rodiči a žáky. Snažíme se budovat pozitivní vztahy uvnitř pedagogického sboru, v třídních kolektivech i mezi jednotlivými žáky.

Se školním řádem, který je dostupný na odkazu <https://www.zssvitavka.cz/cs/skolni-rad/a-85/> byli žáci seznámeni na začátku školního roku v třídnických hodinách a rodiče prostřednictvím webových stránek školy, což potvrdili svým podpisem.

Školu navštěvují kromě místních žáků také žáci z okolních vesnic. Škola má také několik žáků s odlišným mateřským jazykem a žáky s potřebou poskytování podpůrných opatření. Základním cílem školy je poskytovat vzdělání všem žákům dle jejich specifických potřeb.

Součástí PPŠ je i Strategie přecházení školní neúspěšnosti (viz příloha).

Oblast podpory žákům je rozdělena do tří oblastí:

- péče o žáky se specifickými vzdělávacími potřebami,
- péče o žáky se sociokulturním znevýhodněním,
- péče o žáky mimořádně nadané.

	Počet tříd	Počet žáků
I. stupeň	7	127
II. stupeň	4	80
Celkem	11	207

3.1. Personální zajištění prevence ve školním roce 2026/2027

Výchovný poradce: Mgr. Bc. Michaela Hlaváčková

Školní metodik prevence: Mgr. Lucie Maršálková

Speciální pedagog: Mgr. Ivana Dlapová, Mgr. Lucie Maršálková, Mgr. Bc. Michaela Hlaváčková

Funkce:	Jméno a příjmení:	Kontakt:	Konzultační hodiny:
výchovný a kariérový poradce, speciální pedagog a školský logoped	Mgr. Bc. Michaela Hlaváčková	<i>mhlavackova@zssvitavka.cz</i>	Každé ráno od 7:30 – 8:00 nebo kdykoliv po předchozí domluvě
metodik prevence, speciální pedagog	Mgr. Lucie Maršálková	<i>lhorakova@zssvitavka.cz</i>	Každé ráno od 7:30 – 8:00 nebo kdykoliv po předchozí domluvě
speciální pedagog	Mgr. Ivana Dlapová	<i>idlapova@zssvitavka.cz</i>	Každé úterý a středu od 7:30 – 8:00 nebo kdykoliv po předchozí domluvě

Výchovný poradce

- evidence dětí s IVP, evidence integrovaných žáků,
- pomoc při tvorbě individuálních vzdělávacích plánů,
- spolupráce s PPP, SPC,
- řešení specifických výchovných problémů, konzultační činnost,
- kariérové poradenství,
- spolupráce s ostatními pedagogy, předávání informací, podnětů aj.

Školní metodik prevence

- výběr programů pro školu zaměřených na specifickou i nespecifickou primární prevenci,
- seznámení se s výsledky mapování vztahů v třídních kolektivech,
- nabídka programů a přednášek s tematikou primární prevence třídním učitelům a zabezpečení těchto programů,
- poskytnutí materiálů s odbornými informacemi o dané problematice všem učitelům, rodičům,
- konzultace a spolupráce s ostatními pedagogy.

Speciální pedagog

- monitoring žáků se speciálními vzdělávacími potřebami,
- individuální podpora těchto žáků na základě doporučení PPP, SPC a třídních učitelů,
- konzultace a spolupráce s ostatními pedagogy.

Garant programu a koordinace preventivních aktivit na škole

Garantem programu je ředitelství školy. Za koordinaci preventivních aktivit na škole odpovídá školní metodik prevence jmenovaný ředitelem školy. V rámci své činnosti připravuje za spolupráce ostatních pedagogů Preventivní program školy a jeho realizaci na škole. O programu a práci metodika prevence jsou žáci informováni na třídnických hodinách. PPŠ je k dispozici ve sborovně, ředitelně, u metodika prevence a na webových stránkách. Školní metodik prevence spolupracuje s učiteli, dále s PPP a dalšími odborníky, institucemi a organizacemi.

Informování žáků a rodičů

S Preventivním programem školy jsou rodiče seznámeni na třídních schůzkách třídním učitelem, žáci na třídnických hodinách a prostřednictvím školních webových stránek. Rodiče mají možnost konzultace daného problému s třídním učitelem, případně s výchovným poradcem a metodikem prevence. Další informace budou poskytovány na konzultačních hodinách, kde může být poskytnuta metodická pomoc, případně zprostředkována konzultace s odborníkem či specialistou.

Vzdělávání pedagogů

Hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností související s prevencí sociálně patologických jevů spočívá v samostudiu všech učitelů školy, především metodika prevence. V rámci svých možností se pedagogové účastní aktivit zaměřených na prevenci. Bude jim poskytnuta nabídka programů, seminářů a školení zabývajících se touto tematikou, online materiály k samostudiu a náměty, inspirace pro jednotlivá témata prevence.

4. Primární prevence v rámci jednotlivých vyučovacích předmětů

4.1. I. stupeň

Primární prevenci na prvním stupni provádí zejména třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Dále jsou žákům vybírány preventivní programy na odpovídající témata.

- 1.třída
 - osobní bezpečí, chování v dopravě
 - základní zásady mezilidské komunikace
 - vztahy v dětském kolektivu
 - základní hygienické návyky
 - využití volného času
 - rodina – bezpečné místo

- 2.třída
 - lidské tělo
 - zdraví a jeho ochrana
 - zacházení s léky
 - režim dne
 - vztahy mezi lidmi
 - chování v krizových situacích

- 3.třída
 - pojmy z oblasti prevence, sexuální výchovy a drogové závislosti
 - zdraví a jeho ochrana
 - lidé kolem nás, multikulturní výchova
 - využívání volného času
 - ochrana proti obtěžování cizí osobou

- 4.třída
 - lidské tělo, odlišnosti mezi pohlavími
 - životospráva a důsledky nevhodných návyků
 - využívání volného času
 - pojmy z oblasti prevence – šikana, násilí, závislosti
 - vztahy v kolektivu
 - dopravní výchova
 - kyberbezpečnost

- 5.třída
 - domov, rodina, důvěra
 - vztahy v kolektivu, komunikace, komunikace v online prostředí
 - návykové a léčivé látky
 - pojmy z oblasti prevence – negativní vliv kouření a alkoholu
 - puberta
 - nebezpečí při komunikaci s cizími lidmi

Cíl prevence na prvním stupni

Po pěti letech by děti měly zvládat tyto kompetence:

- definovat rodinu jako zámezí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- základní sociální dovednosti
- umět se ochránit před cizími lidmi
- základní hygienické návyky
- organizace volného času
- rozlišit léky a návykové látky
- pojmenovat škodlivost kouření a alkoholu a jiných návykových látek, znát jejich následky užívání
- umět odmítat.

4.2. II. stupeň

Prevenčí se zabývají vyučující v předmětech občanská výchova, rodinná výchova, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk a literatura. Žákům jsou vybírány preventivní programy na odpovídající témata. K práci jsou využity metody výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektové vyučování, skupinová práce, hraní rolí, besedy a přednášky. Žáci osmých a devátých ročníků se zaměřují navíc na svou budoucí profesní orientaci. V rámci prevence se soustředíme i na začlenění nově přichozích žáků z ciziny do jednotlivých kolektivů tříd.

▪ 6.třída

- vhodná náplň volného času
- zdravý životní styl
- ochrana zdraví, způsob chování v krizových situacích
- rodina a její funkce pro zdravý rozvoj jedince
- osobní bezpečí
- rizika zneužívání návykových látek, způsoby odmítání
- kyberbezpečnost
- poruchy příjmu potravy
- centra odborné pomoci

▪ 7.třída

- komunikace mezi lidmi
- mezilidské vztahy
- péče o zdraví, život s handicapem
- sexuální výchova, vztahy mezi chlapci a děvčaty
- osobní bezpečí, šikana, sexuální násilí
- drogy a jejich dělení, účinky, prevence

▪ 8.třída

- působení drog na oběhový systém, nervový a dýchací systém
- tělesné, duševní a sociální změny u závislého člověka
- rozvoj sebepoznání a sebepojetí
- řešení problémů, chování v krizových situacích

- konflikty, agresivita, šikana, různé formy násilí
- sexuální výchova, odlišnosti, deviace
- drogová závislost, kontaktní centra

▪ 9.třída

- rozvoj osobnosti, sebevědomí, sebepojetí
- zdravé sexuální chování
- volba životního partnera
- sociální výchova
- vztah k jiným kulturám, národnostem
- komunikace
- právní odpovědnost, trestní normy
- nakládání s financemi

Cíl prevence na druhém stupni

Žáci by měli zvládat před opuštěním základní školy tyto kompetence:

- pojmenovat základní návykové látky, orientovat se v trestně právní problematice návykových látek, znát jejich účinky na lidský organismus
- zvládat vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích
- znát významné dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí, vědět, kde jsou kontaktní místa pro danou problematiku a kde je možné komunikovat se specializovanými službami – linky důvěry, krizová centra
- správně se rozhodovat, odmítat
- umět hodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit různým formám násilí, vědět, kde hledat pomoc
- zvládat základní sociální dovednosti
- respektovat odlišné názory a zájmy jiných lidí
- spory se spolužáky řešit nenásilným způsobem

5. Kontakty na další organizace

Oblast školství

	Adresa	Kontakt
Pedagogicko – psychologická poradna Boskovice	Havlíčková 35/2142, 680 01 Boskovice, okres Blansko, Jihomoravský kraj	+420 516 412 415 hlavní telefon +420 516 454 178 další telefon
Okresní metodik prevence	Mgr. Olga Trmačová Oblastní pedagogicko-psychologická poradna Vyškov, příspěvková organizace, pracoviště Blansko Nad Čertovkou 17, Blansko, 67801	telefon: +420 516 417 431 GSM: +420 605 286 685 E-mail: trmacova@opppvyskov.cz web: www.opppvyskov.cz
Referentka prevence kriminality	Mgr. Tichá Pavla ODBOR ŠKOLSTVÍ Oddělení prevence a volnočasových aktivit	Telefon: 54165 8302 E-mail: TICHA.PAVLA@kr-jihomoravsky.cz
Referentka práce s talentovanou mládeží	Bc. Toningr Konečná Jana ODBOR ŠKOLSTVÍ Oddělení prevence a volnočasových aktivit	Telefon: 54165 8306 E-mail: toninger.jana@kr-jihomoravsky.cz

Oblast sociálních věcí

	Adresa	Kontakt
Referent sociálně – právní ochrany dětí, kurátor pro děti a mládež	PhDr. René Kvapil MěÚ Boskovice, nám. 9. května 954/2 Mgr. Darina Odehnalová MěÚ Boskovice, nám. 9. května 954/2	Telefon: 516 488 776 E-mail: rene.kvapil@boskovice.cz Telefon: 516 488 753 E-mail: darina.odehnalova@boskovice.cz

Policie ČR, Městská policie

	Adresa	Kontakt
Policie ČR – obvodní oddělení	Obvodní oddělení Boskovice Masarykovo nám. 5	Telefon: 974 631 730

	680 01 Boskovice Obvodní oddělení Letovice Masarykovo nám. 17 679 61 Letovice	Fax:974 631 738 E-mail: bk.oop.boskovice.sekret@pcr.cz Telefon: 974 631 770 Fax: 974 631 775 E-mail: bk.oop.letovice.sekret@pcr.cz
Městský strážník	Lukáš Liška OÚ Hybešova Svitávka	Telefon: 733 745 334

Důležitá telefonní čísla:

158 - Policie ČR
155 - Záchraná služba
150 - Hasiči
156 - Městská policie
112 - Tísňové volání
122 - Tísňové volání z mobilního telefonu
608 902 410 - Modrá linka
116 111 - Bezplatná linka krizové pomoci pro děti a mládež, pomoc@linkabezpeci.cz
606 021 021- Linka bezpečí – rodičovská linka, linka pro pedagogy
284 016 666 - Centrum krizové intervence – anonymní linka důvěry
116 006 - Bílý kruh bezpečí
770 177 337 - Sdružení Podané ruce

6. Spolupráce s jinými organizacemi

- Úřad městyse Svitávka
- PPP Vyškov, pracoviště Boskovice a pracoviště Blansko
- Městský úřad Boskovice, Úřad práce Boskovice
- Policie ČR, Městská policie Boskovice, Městská policie Svitávka
- ZUŠ Boskovice, Letovice
- Středisko volného času Letovice ELIM
- Středisko volného času Boskovice
- Pracovníci speciálních krizových a poradenských center
- Mateřské centrum FERDA Svitávka

Aktivity v rámci školy

- Přednášky a besedy s odborníky dle nabídky PPP Boskovice, Blansko a další
- Veselé zoubky, Bezpečný pes, Hasík
- Dopravní hřiště (pro žáky 4.třídy)
- Beseda s MP
- Přednášky na různá témata od PČR
 - Zebra se za Tebe nerozhledne – pro žáky 1.tř.
 - Děti a jejich vlastní bezpečnost – povídání si s dětmi o bezpečném chování a možných nástrahách ve škole i mimo ni
 - Šikana
 - Bezpečné chování na internetu –NETIKETA, kyberšikana...,
 - Kyberkriminalita – kyberšikana a další možné nástrahy v on-line prostředí,
 - Drogová problematika – program "Tvoje cesta načisto"- pro 8. a 9. tř.
 - Trestní odpovědnost – pro 8. a 9.tř.
 - Bezpečný pohyb v silničním provozu...
- Cyklus přednášek ACET – ELIM Letovice – občanské sdružení, přednášející pan P. Kotouček (Bolest – nemoc jménem šikana, Kyberšikana aneb predátor na obzoru, Pravá tvář FB, Moderní je nekouřit, Přátelství a láska, Sex, AIDS a vztahy...)
- Etické dílny – certifikované programy všeobecné primární prevence

Dlouhodobé projekty podporující zdraví

- Ovoce do škol

Volnočasové aktivity

Kroužky pracující na základní škole a v obci či nejbližším okolí – dle aktuální nabídky školy a jednotlivých institucí.

Vyučující	Kroužek	Třída	Den/čas
Langrová Marcela	Doučování – SVP Doučování – nadání v Mat	3.	Dle domluvy s rodiči
Baková Jana	Doučování	2.	Úterý 7.10 – 7.55
Smejkalová Lucie	Doučování	3. B	Dle domluvy s rodiči
Pořízková Miroslava	Doučování	4.	Úterý 7. 15 – 8.00

Kubínová Alena	Doučování	5. A	Úterý 7.25 – 8.00
Kubínová Alena	Školní knihovna	1.–9.	Středa 7. 40 – 8.00 Nebo dle domluvy
Mašková Daniela	Doučování	5. B	Pátek 7. 15
Mašková Daniela	Zdravotník	2.–5.	Čtvrtek 14.00 – 14. 40
Skříčková Jana	Doučování SVP	1.	Středa 7. 15 – 8.00
Skříčková Jana	Deskové hry 1 Deskové hry 2		Čtvrtek 13.00 – 14.00 Čtvrtek 14.00 – 15.00
Maršálková Lucie	Doučování ČJ	6.–8.	Úterý 7. 15
Učňová – Alexová V. Maňoušková Soňa	Ekotým + doučování, olympiáda	1.–9.	Pondělí 14–15
Houdková Marcela	Pěvecký sbor	1.– 9.	Čtvrtek 7. 15
Houdková Marcela	ČJ – příprava na přijímací zkoušky	9.	Úterý 7. 00
Šebková Ludmila	Doučování Mat.	8.–9.	Středa 7.05
Hlaváčková Michaela	Doučování AJ – 1. stupeň Doučování AJ – 2. stupeň		Čtvrtek 13.00 –13.45 Čtvrtek 14.00 –14.45
Matějů Ondřej	Mladý kuchař	1.–9.	Středa 14–16 hod/ 1 x za 2 týdny
Lefler David	Doučování matematiky	6.–9.	Čtvrtek 7.15
Lefler David	MAT – Příprava na přijímací zkoušky	9.	Pátek 7.15
Lefler David	3D tisk	1.– 9.	Pondělí 14.00 – 15.00
Čumová Gabriela	Výtvarné tvoření	1.– 5.	Pondělí 14.15 – 15.15
Placené kroužky			
Veselá věda		1.– 5.	Pátek 13.15 – 14.15

Nabídka školních a mimoškolních aktivit

- sportovní aktivity – účast na sportovních soutěžích
- branné cvičení
- plavecký výcvikový kurz pro žáky 3. a 4. ročníku
- škola bruslení 1.-5. ročníku
- lyžařský výcvikový kurz pro žáky 7. a 8. ročníku
- turistický kurz pro žáky 7. a 8. ročníku
- návštěvy divadelních představení, muzeí apod.
- recitační soutěž – 1.a 2. stupeň

- tvořivé dílny pro žáky a jejich rodiče
- soutěže a olympiády v rámci jednotlivých předmětů – práce s nadanými žáky
- tematické exkurze a školní výlety
- třídění odpadu
- návštěvy Úřadu práce, Veletrh vzdělávání, exkurze do firem– žáci 8. a 9.třídy
- provoz školní knihovny
- pořádání projektových dnů
- výchovné koncerty
- osvojení pravidel silničního provozu – dopravní hřiště (1. stupeň)
- škola v přírodě, výukové programy Lipka
- 72 hodin – dobrovolnická akce ČRDM
- první pomoc – nácvik
- Den dětí, Den Země, Den s PČR, Kampaň obyčejného hrdinství, Hrdá škola aj.
- aktivity v rámci jednotlivých tříd

7. Řešení přestupků (dle školního řádu)

Školní řád jasně vymezuje a ukládá podmínky zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků a jejich ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

Projevy šikanování, kyberšikany, rasismu, xenofobie, násilí, omezování osobní svobody, ponižování apod., kterých by se dopouštěli jednotliví žáci nebo skupiny žáků vůči jiným žákům nebo skupinám, jsou v prostorách školy a při školních akcích přísně zakázány a jsou považovány za hrubý přestupek proti řádu školy a budou řešeny v souladu s doporučením MŠMT a výchovnými opatřeními školy.

V případě, kdy selže prevence ve škole, bude přistoupeno k následujícím opatřením:

- individuální pohovor se žákem
- podle zjištěných informací spolupráce s rodinou
- doporučení kontaktu s odborníky
- v případě nezájmu rodičů uvědomění sociálního odboru
- v případě dealerství oznámení Policii ČR

Součástí Preventivního programu školy je Program proti šikanování (viz příloha).

Školní řád také vymezuje řešení neomluvené absence žáků.

Neomluvená absence

- Pokud zákonný zástupce nedoloží důvod nepřítomnosti ve stanovené lhůtě nebo neodpovídá požadavkům školního řádu, může být absence považována za neomluvenou.
- Žák i zákonný zástupce jsou o tomto rozhodnutí informováni.

Postup školy při výskytu neomluvených hodin:

1. 1–2 hodiny: zápis do elektronického systému, informování rodiče.
2. 3–10 hodin: osobní pohovor se zákonnými zástupci, zápis z jednání.
3. 11–25 hodin: svolání výchovné komise.
4. Více než 25 hodin: škola podává oznámení OSPOD.

8. Vyhodnocení PPŠ a plán na další období

Vyhodnocení probíhá průběžně. Vyhodnocujeme jednotlivé akce a činnosti. V závěru roku se sepíše závěrečná zpráva a hodnocení PPŠ. Evaluace PPŠ probíhá formou SEPA.

Plán pro další období

Na začátku školního roku probíhá stanovení cílů pro další období a korekce školní preventivní strategie. Reagujeme na hodnocení předcházejícího období a výskyt současných problémů na škole.

Příloha 1 Strategie předcházení školní neúspěšnosti

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb. a jejím cílem je vyhledávání potencionálně neúspěšných žáků a vytváření podmínek ke zlepšení jejich školní úspěšnosti.

Školní neúspěšnost je jevem, jehož řešení si vyžaduje individuální práci s žákem a také s jeho zákonnými zástupci. Bývá důsledkem nevyváženosti ve vývoji osobnosti žáků, v jejich výkonnosti, motivaci, volných vlastnostech a v neposlední řadě také v rodinném prostředí. Neprospěch je téměř vždy způsoben souborem mnoha příčin, které je třeba včas rozkrýt a přijmout účinná opatření směřujících k nápravě.

Mezi dlouhodobé cíle patří podpora samostatného a nezávislého myšlení žáků, rozvíjení sebehodnocení žáků a seznamování žáků s vhodnými styly učení.

1. Příčiny školní neúspěšnosti

a) osobnost dítěte – snížená inteligence, nedostatečná paměť, emoční labilita, nízká sebedůvěra, poruchy učení, poruchy chování a jiné zdravotní komplikace žáka

b) rodina – nepodnětné rodinné prostředí, rozdílné osobnostní a sociální podmínky života v rodině, nesprávné typy výchovy, složitá rodinná situace

c) nedostatky ve výchovně vzdělávacím procesu ve škole – malá aktivizace žakovy osobnosti ve vyučování, nedostatečná motivace, nerespektování vývojových hledisek a principů pedagogické práce, špatné vztahy mezi učitelem a žákem, popřípadě mezi žákem a spolužáky, konflikty ve spolupráci školy s rodinou

d) děti s nárokem na poskytování jazykové přípravy

Neúspěchem ve škole mohou být ohroženy tyto děti:

- děti se speciálně vzdělávacími potřebami (SVP)
- děti, které nastoupily do školy
- žáci, kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ
- žáci, kteří přešli z jiné ZŠ
- žáci, kteří jsou nemocní a mají dlouhodobou absenci
- žáci, u kterých nastala změna rodinné situace
- žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky

Neúspěch ve škole se může projevit neprospěchem, patologickým chováním – porušováním školního řádu, záškoláctvím, problematickým postavením v třídním kolektivu. Na pedagogické radě školy je vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni.

2. Předcházení školní neúspěšnosti ze strany školy

Motivace a zvyšování sebedůvěry:

- klademe na dítě přiměřené nároky
- zdůrazňujeme jeho pozitivní stránky

- oceňujeme jeho jedinečnost
- umožňujeme dítěti vyslovovat vlastní názory,
- podporujeme aktivitu dítěte
- pomáháme dítěti a radujeme se z jeho úspěchů
- rozvíjíme u dítěte pocit empatie
- vyhýbáme se negativnímu srovnávání

Pedagogičtí pracovníci:

- znají žákovy vzdělávací možnosti a jsou se žákem v pravidelném kontaktu
- mají přehled o úrovni vědomostí a dovedností žáka
- spolupracují s třídním učitelem
- znají příčiny jeho nedostatků při plnění školních povinností
- znají žákovo rodinné zázemí a jeho zdravotní stav
- stanovují pravidla vzdělávacího procesu a způsoby hodnocení v daném předmětu
- efektivně podporují žáka a motivují jej ke školní práci
- nabízejí žákům a jejich zákonným zástupcům konzultace

Formy práce s neúspěšnými žáky

S žáky ohroženými školní neúspěšností může pracovat výchovná poradkyně, metodik prevence, speciální pedagog a kterýkoli pedagogický pracovník. Ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům s SPU poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé vyhodnocují prospěch žáků ve třídě, u neprospívajících zjišťují příčinu neúspěchu. Vyhodnocují příčinu zhoršení prospěchu a v případě potřeby je vypracován Plán pedagogické podpory.

Pro úspěšnost programu jsou podstatné především **formy a metody práce využívané učitelem**, ke kterým zejména patří:

- snažíme se problém zachytit co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
- úzce spolupracujeme s PPP, SPC a rodiči
- pomáháme rodičům zajistit nejrůznější odborná vyšetření
- uplatňujeme individuální přístup k žákům, respektujeme jejich individuální tempo a posilujeme motivaci žáků
- nabízíme žákům individuální konzultace po vyučování nebo před vyučováním, možnost konzultací
- je nabízena možnost doučování pro žáky ohrožené školním neúspěchem, ale i pro žáky, kteří mají z důvodu nemoci delší absenci
- pro zjišťování úrovně vědomostí a dovedností žáků volíme takové formy a druhy zkoušení, které odpovídají schopnostem žáka a posilují pozitivní motivaci
- v hodnocení se zaměřujeme na pozitivní výkony žáka, a tím podporujeme jeho pozitivní motivaci k učení
- užíváme podpůrných aktivit – oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu
- jednostranně nezdůrazňujeme nedostatky a chyby žáka

3. Postupy při řešení školní neúspěšnosti – podpůrný program (plán pedagogické podpory)

Hlavním opatřením je zvýšená spolupráce s rodiči.

1. Třídní učitel písemně informuje rodiče žáků, kteří neprospívají (jsou hodnoceni známkou nedostatečný nebo dostatečný, ale vyučující vyhodnotí vývoj jako rizikový).
2. Je vhodné využít individuální konzultaci rodičů, žáka a vyučujícího – diagnostika školní neúspěšnosti a poradenství (např. nastavení podpory při učení, zjištění učebních stylů).
3. V případě nezlepšení situace, bude žákovi nabídnut podpůrný plán. Ten vypracuje třídní učitel, zkonzultuje ho s Poradenskými službami ve škole a seznámí s ním ostatní vyučující. Plán je založen na individuálním přístupu k žákovi (přiměřená časová dotace k vypracování úkolů, ověření pochopení zadání úlohy, poskytování zpětné vazby, preferování ústní formy ověřování znalostí, zadávání vhodných cvičení k zopakování a upevnění učiva atd.).
4. V případě přetrvávajících obtíží je zákonným zástupcům doporučena návštěva odborného pracoviště – např. PPP, SPC apod. V případě potřeby jsou žákovi poskytnuta potřebná podpůrná opatření (individualizace, reedukace, pedagogická intervence, pomoc asistenta pedagoga, zohlednění obtíží, úprava metod a forem výuky atd.).
5. Škola vždy úzce spolupracuje s rodiči, pravidelně (během třídních schůzek a konzultací) je informuje o výsledcích výchovně vzdělávacího procesu a zároveň sleduje plnění žákovy domácí přípravy.
6. Na závěr školního roku bude podpora vyhodnocena třídním učitelem.

Problematika školní neúspěšnosti žáků je pravidelně projednávána na poradách školy, na schůzkách členů Poradenských služeb a spolu s vedením školy a třídními učiteli se členové PS snaží komunikovat se zákonnými zástupci a učinit veškerá možná opatření tak, abychom předcházeli školní neúspěšnosti žáků na naší škole.

Ředitelka školy: Mgr. Radka Havelková

Září 2026

Vypracovaly:

Školní metodik prevence: Mgr. Lucie Maršálková

Výchovný poradce: Mgr. Bc. Michaela Hlaváčková

Příloha 2 Strategie proti šikanování

1. Úvod

Školní strategie proti šikanování vychází z Metodického pokynu ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016), je vypracován v souladu s preventivním programem školy.

Cílem strategie je vytvořit ve škole prostředí, kde se žáci cítí bezpečně, sami se podílí na budování přátelských vztahů, podporují spolupráci jak mezi žáky, tak učiteli, a kde k nežádoucímu chování zaujímají odmítavý postoj.

Škola má ze zákona jednoznačnou odpovědnost za vytváření a udržování bezpečného prostředí, za ochranu žáků a jejich zdraví a za předcházení vzniku jakýchkoli forem rizikového chování na škole, tedy i šikany. Ředitel školy má zároveň odpovědnost za zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví pro své zaměstnance, tedy také za prevenci šikany zaměřené na učitele (1 § 29 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, § 101 a § 102 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů).

2. Plán prevence ve škole

2.1. Primární prevence v třídnických hodinách

Na prvním stupni jsou základem primární prevence vyučovací hodiny, zejména prvouka, přírodověda či vlastivěda, kde má třídní učitel prostor k řešení různých záležitostí týkajících se celé třídy a primární prevence.

Na druhém stupni jsou základem primární prevence vyučovací hodiny, zejména výchova ke zdraví či výchova k občanství, kde má třídní učitel prostor k řešení různých záležitostí týkajících se celé třídy a primární prevence. V případě, že předmět vyučuje jiný vyučující, je v úzkém kontaktu s třídním učitelem.

Třídní učitelé zvou do hodin i odborníky, pokud potřebují pracovat se třídou na tématech, která jsou v danou situaci ve třídě nutná a potřebná. Žáci nacvičují komunikaci, učí se vyjadřovat své pocity, poznávají sami sebe, rozeznávají životní hodnoty, učí se bránit manipulativnímu vlivu. Toto vše přispívá ke zlepšení sebepoznání, vztahů mezi žáky a rodiči, k vytvoření dobrého klimatu ve škole a k předcházení rizikovému chování.

Pozornost preventivním tématům věnují všichni učitelé, vychovatelé i asistenti pedagoga. Chování žáků sledujeme, při řešení přestupků dáváme přednost vysvětlování, motivaci apod. Chování žáků a porušování řádu školy řeší převážně třídní učitelé s výchovnou poradkyní, školním metodikem prevence, zástupcem ředitele školy, v těžším případě s ředitelem školy či s Odborem sociálně právní ochrany dětí. V této cestě chceme pokračovat i v budoucnu.

2.2. Primární prevence ve výuce

Téma prevence šikanování je zapracováno do jednotlivých předmětů dle ŠVP (viz Preventivní plán školy). Učitelé se soustředí na rozvíjení pozitivních vztahů mezi žáky, pracují s pravidly třídy a dynamikou třídního kolektivu, spoluvytvářejí bezpečné prostředí školy.

2.3. Primární prevence ve školních i mimoškolních programech mimo výuku

Ve třídních kolektivech, které vykazují známky rizikového chování jsou pořádány preventivní programy realizované ve škole i mimo školu.

Obecný přehled aktivit školy realizovaných v rámci prevence – viz Preventivní program školy.

2.4. Ochranný režim

Ve škole jsou pevně stanoveny dohledy nad žáky (ráno při vstupu do školy, o přestávkách, v jídelně, před odpoledním vyučováním). Školní řád pak obsahuje veškerá ustanovení v oblasti zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků, včetně sankcí. Žádné chování nesoucí prvky šikany nebude tolerováno a bude neprodleně řešeno, včetně uložení sankcí. Zvlášť jsou také v řádu stanovena pravidla pro užívání mobilních telefonů.

2.5. Školní poradenské služby

Pro žáky a jejich zákonné zástupce je k dispozici školní poradenské pracoviště, jehož součástí jsou výchovný poradce, školní metodik prevence a školní speciální pedagog.

3. Charakteristika šikany

Šikana

= jakékoliv chování, jehož záměrem je opakovaně ubližovat, ohrožovat nebo zastrašovat jiného člověka, případně skupinu lidí,

- zahrnuje jak fyzický útok v podobě bití, poškozování věcí druhé osobě, tak i útok slovní v podobě vydírání, nadávek, pomluv, vyhrožování či ponižování,
- většina případů šikany mezi dětmi se odehrává ve škole, na cestě do školy nebo ze školy, případně v okolí bydliště,
- nebezpečí šikany spočívá především v závažnosti, dlouhodobém působení a s tím souvisejících následcích v oblasti duševního a fyzického zdraví.

Podoby šikany:

a) Přímá šikana – může mít podobu:

- fyzickou (např. bití, plivání, tahání za vlasy)
- verbální (např. vulgární nadávky, zraňující komentáře k rase, národnosti, etnicitě, náboženství nebo sexualitě, výhrůžky, násilné a manipulativní příkazy)
- neverbální (např. urážlivá gesta a zvuky, zírání, používání zastrašujících nebo výhrůžných výrazů ve tváři, nebo v řeči těla, ničení/schovávání/krádeže věcí nebo učebních pomůcek)

b) Nepřímá šikana

- cílem je způsobit emocionální a psychologické utrpení a poškodit sociální status oběti
- útočník působí bolest tak, aby to vypadalo, že žádný takový záměr nemá
- hlavní agresor k útoku často využívá prostředníka, neútočí přímo
- **většinou nefyzická** (záměrná ignorace nebo izolování žáka nebo učitele, rozšiřování zákeřných pomluv a lží, neoprávněná nařčení ze sexuálního obtěžování nebo

nespravedlivého hodnocení – u učitele, ničení pověsti a reputace, ponižování před ostatními žáky i pedagogy, nepříjemné sexuální provokace)

c) Kyberšikana

- **elektronická šikana** (př. zakládání falešných profilů na jméno žáka, učitele s dehonestujícím obsahem, prezentace ponižujících videí na sociálních sítích, prezentace zraňujících komentářů na webu, rozesílání vulgárních nebo výhružných koláží s tváří žáka nebo učitele či příslušníků jeho rodiny, výhružné SMS nebo e-maily apod.)
- oproti šikaně má **mnohem větší dosah** (svědkem nebo útočníkem může být i několik lidí)
- **často doplňkem klasické přímé a nepřímé šikany** (důležité prověřit souvislosti)

Hranice, která odlišuje šikanování od škádlení nebo agrese

- za šikanování se nepovažuje škádlení nebo agrese, které nemají znaky šikanování
- pokud se žák škádlení nebo agresi neumí nebo nemůže bránit, cítí se bezradný a bezmocný, a přesto škádlení nebo agrese pokračuje, pak toto chování přerůstá v šikanu
- cítí-li pedagog, že není v jeho moci zastavit zlobení a nerespektování žáků, toto chování se stává vědomým, záměrným, úmyslným, pedagog se cítí bezbranně, ztrácí autoritu a poměr sil v rolích žák x pedagog se obrací – pak toto chování přerůstá v šikanu

3.1. Stadia šikanování (Kolář, 2011)

První stadium: *Zrod ostrakismu*

- Jde o mírné, převážně psychické formy násilí, kdy se okrajový člen skupiny necítí dobře. Je neoblíben a není uznáván. Ostatní ho více či méně odmítají, nebaví se s ním, pomlouvají ho, sprádají proti němu intriky, dělají na jeho účet „drobné“ legrácky apod. Tato situace je již zárodečnou podobou šikanování a obsahuje riziko dalšího negativního vývoje.

Druhé stadium: *Fyzická agrese a přitvrzování manipulace*

- V zátěžových situacích, kdy ve skupině stoupá napětí, začnou ostrakizovaní žáci sloužit jako hromosvod. Spolužáci si na nich odreagovávají nepříjemné pocity, například z očekávané těžké písemné práce, z konfliktu s učitelem nebo prostě jen z toho, že chození do školy je obtěžuje. Manipulace se přitvrzuje a objevuje se zprvu ponejvíce subtilní fyzická agrese. Stupňování agrese může být dáno také neřešením předchozí situace.

Třetí stadium (klíčový moment): *Vytvoření jádra*

- Vytváří se skupina agresorů, úderné jádro. Tito šířitelé „viru“ začnou spolupracovat a systematicky, nikoliv již pouze náhodně, šikanovat nejvhodnější oběti. V počátku se

stávají jejich oběťmi ti, kteří jsou už osvědčeným objektem ostrakizování. Třída ví o koho jde. Jde o žáky, kteří jsou v hierarchii nejnižší, tedy ti „slabí“. Většinou platí mezi ostatními žáky názor - „raději on, než já“.

Čtvrté stadium: *Většina přijímá normy*

- Normy agresorů jsou přijaty většinou a stanou se nepsaným zákonem. V této době získává neformální tlak ke konformitě novou dynamiku a málokdo se mu dokáže postavit. Platí „Buď jsi s námi, nebo proti nám.“ U členů „virem“ přemožené skupiny dochází k vytvoření jakési alternativní identity, která je zcela poplatná vůdcům. I mírní a ukáznění žáci se začnou chovat krutě – aktivně se účastní týrání spolužáka a prožívají při tom uspokojení.

Páté stadium: *Totalita neboli dokonalá šikana*

- Násilí jako normu přijímají všichni členové třídy. Šikanování se stává skupinovým programem. Obrazně řečeno nastává éra „vykořisťování“. Žáci jsou rozděleni na dvě sorty lidí, které pro přehlednost můžeme označit jako „otrokáře“ a „otroky“. Jedni mají všechna práva, ti druhí nemají práva žádná. Ve čtvrtém a pátém stadiu hrozí reálné riziko prorůstání parastruktury šikany do oficiální školní struktury. Stává se to v případě, kdy iniciátor šikanování je sociometrickou hvězdou. Je žákem s výborným prospěchem, má kultivované chování a ochotně pomáhá pedagogovi plnit jeho úkoly.

Zvláštnosti u psychických šikan

U psychických šikan zůstává princip stadií nezměněn. Nicméně jejich podoba je jiná. V popředí je nepřímá a přímá verbální agrese čili psychické násilí. Často se zraňuje „jen“ slovem a izolací. Rozdíl je pouze v tom, že se nestupňuje násilí fyzické, ale psychické.

4. Krizový plán řešení šikany

a) Scénář vyšetřování počáteční šikany:

1. Zjištění závažnosti situace

Prvotním úkolem je zjištění, jak je šikanování rozvinuto, o jakou míru závažnosti se jedná: o počáteční (1, 2, 3) nebo pokročilé (4, 5) stádium šikany. Určit, jestli daný problém vyřešíme sami nebo je nutné se obrátit na odborníky.

2. Okamžitá ochrana oběti

Zajištění dostatečné ochrany s dohledem dospělé osoby (zprísnit dozory na kritických místech ve škole), kontaktování rodičů oběti a dohoda s nimi na dalším postupu, doporučit pomoc odborníků.

3. Stanovení strategie

Intervenční tým ve složení: ředitel školy (nebo jeho zástupce), třídní učitel, metodik prevence, výchovný poradce.

4. Rozhovor se svědky

Pořadí – oběť, svědci, agresori – jejich výpovědi přesně zaznamenat. **Konfrontace oběti s agresorem je nepřípustná.** Důležité je zjistit:

- kdo je oběť
- kdo je agresor
- kdy a kde k šikaně dochází
- jakou formou
- jak dlouho a jak často trvá
- proč ubližovali
- jak lze násilí v budoucnu zabránit

5. Informace učitelskému sboru

Ředitel školy svolá mimořádnou schůzi sboru, kde seznámí učitele s nastalou situací a přednese návrh na výchovná opatření a způsob práce s klimatem třídy. O navrženém výchovném opatření nechá hlasovat a vyhotovit zápis s domluveným postupem.

Výchovná opatření:

Monitoring chování žáků, zvýšený dozor na kritických místech ve škole, práce s třídním kolektivem na třídnické hodině, zařazení programů na zlepšení sociálních vztahů v kolektivu.

6. Postihy pro agresory při prokázání šikanování:

Postih dle závažnosti (stádia) šikanování a opakování.

- Důrazná domluva, napomenutí TU a informování rodičů
- Důtka TU
- Důtka ředitele školy
- Snížená známka z chování
- Informování OSPOD, PPP, Policie ČR

7. Rozhovor se zákonnými zástupci

Po přijetí výchovných opatření jsou rodiče informováni o situaci, průběhu vyšetřování a opatřeních, která mají sloužit k zamezení dalších výskytů agrese. Seznámit rodiče s dalšími postihy, pokud navrhovaná výchovná opatření nepomohou. Z jednání provede výchovný poradce zápis, který obsahuje datum, strukturu a závěr (co bylo dohodnuto), podpisy všech zúčastněných. Zákonní zástupci jednotlivých žáků jsou na jednání zváni písemnou formou, mezi jednotlivými jednáními je časová prodleva.

Výchovný poradce předá rodičům kontakty na odborné instituce, kam se mohou v případě nutnosti obrátit – PPP Blansko, PPP Boskovice, OSPOD, Policie ČR, Střediska výchovné péče.

8. Práce třídního učitele se třídou

Pravidelné třídnické hodiny.

b) Postup při výbuchu skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování, pokročilé stádium šikany

1. Ochrana oběti

Zastavení násilí a ochrana oběti, poskytnou oběti nejnutnější pomoc (soucit, odvaha), izolovat od agresorů, přivolat pomoc, informovat rodiče, doporučit odborníky.

2. Povinnosti pedagogických pracovníků a jejich jednotný postup

Požádat o pomoc při vyšetřování, nenechat žáky ani chvíli bez dozoru – personální zajištění, kompetence, koordinace.

Zabránit domluvě na křivé výpovědi – rozdělení skupiny do více tříd – personální a prostorové zajištění.

3. Strategie vyšetřování – přesné zmapování situace

Rozhovor s informátory, nalezení vhodných svědků, individuální rozhovory se svědky, nakonec s agresory.

Co se stalo, co tomu předcházelo, co kdo dělal, jak to dělal, komu se co stalo.

Nekonfrontovat agresora s obětí. Využít moment překvapení – rychlost, důslednost, jednotnost.

Rozhovory s agresory nechat na konec. Vyšetřování ukončit tentýž den.

4. Žádost o pomoc odborníků – Policie ČR, PPP, praktický lékař.

5. Opatření

Ředitel školy svolá mimořádnou schůzi sboru, kde seznámí učitele s nastalou situací a přednese návrh na výchovná opatření a způsob práce s klimatem třídy. O navrženém výchovném opatření nechá hlasovat a vyhotovit zápis s domluveným postupem.

Výchovná opatření:

Monitoring chování žáků, zvýšený dozor na kritických místech ve škole, práce s třídním kolektivem na třídnické hodině, zařazení programů na zlepšení sociálních vztahů v kolektivu.

Postihy pro agresory při prokázání šikanování:

Postih dle závažnosti (stádia) šikanování a opakování:

- Důrazná domluva, napomenutí TU a informování rodičů
- Důtka TU
- Důtka ředitele školy
- Snížená známka z chování
- Informování OSPOD, PPP, Policie ČR

Po přijetí výchovných opatření jsou rodiče informováni o situaci, průběhu vyšetřování a opatřeních, která mají sloužit k zamezení dalších výskytů agrese. Seznámit rodiče s dalšími postihy, pokud navrhovaná výchovná opatření nepomohou. Z jednání provede výchovný poradce zápis, který obsahuje datum, strukturu a závěr (co bylo dohodnuto), podpisy všech zúčastněných. Zákonní zástupci jednotlivých žáků jsou na jednání zváni písemnou formou, mezi jednotlivými jednáními je časová prodleva.

Výchovný poradce předá rodičům kontakty na odborné instituce, kam se mohou v případě nutnosti obrátit – PPP Blansko, PPP Boskovice, OSPOD, Police ČR, Střediska výchovné péče.

6. Mimořádná třídní schůzka

Seznámení s problémem třídy – obecně, nejmenovat aktéry.

7. Způsob další práce se třídou, s jednotlivými aktéry

Třídní hodiny – diskuze: klima třídy, pojmenování problému, popis dění ve třídě, návrhy na řešení situace, sociometrie.

c) Postup při řešení kyberšikany

1. Zajistit ochranu oběti, kontaktovat ŠMP (metodika prevence)
2. ŠMP poučí oběť a její zákonné zástupce o zajištění důkazů a dalším postupu
3. ŠMP důkladně vyšetří všechny souvislosti (může být pouze doplněk klasické šikany)
4. Dle závažnosti ŠMP zažádá o odbornou pomoc (kyberšikana probíhá mimo školu)

5. Šikana zaměřená na učitele

- týká se všech členů školy
- není pouze výsledkem osobnostních charakteristik učitele nebo jeho sociálních či pedagogických kompetencí
- dojde k narušení rolí (učitel × žák) a žák se dostane do pozice větší moci než pedagog
- nejčastěji se odehrává ve škole, může se odehrávat také mimo školu ve veřejných prostorách, v místě bydliště pedagoga nebo v kyberprostoru
- šikanou může trpět i vysoce zkušený a kompetentní pedagog, který dobře zná svůj předmět, ovládá třídní management a má dobré pedagogické schopnosti

Specifika pro prevenci šikany zaměřené na učitele

- celoškolní přístup – dobré sociální klima, škola připouští riziko výskytu šikany učitele ve škole, otevřeně takové chování odmítá a realizuje prevenci, případně intervenci,
- vedení školy vyjadřuje pedagogům podporu, oceňuje jejich práci, vytváří atmosféru důvěry, podporuje spolupráci v pedagogickém sboru a zastává nekonfliktní způsob řešení problémů
- pedagog nastavuje a uplatňuje jasná pravidla ve třídě; na konflikt nebo nerespektování reaguje včas, pracuje s pravidly v chování; vyhýbá se řešení konfliktu a konfrontací ze strany žáka před celou třídou, usměrňuje řešení na individuální konzultaci
- pedagog posiluje zapojení žáků/studentů do výuky, činí výuku pro žáky/studenty zajímavou, propojuje výuku s běžným životem a potřebami žáků; jeho výklad a očekávání jsou pro žáky srozumitelné, odpovídají obtížnosti, kterou mohou zvládnout apod.
- pedagog očekává úspěch u všech žáků a podporuje je, dává žákům zpětnou vazbu k tomu, co udělali dobře, staví na silných stránkách žáků

- pedagog nezpůsobuje ponížení nebo zesměšnění žáka před třídou; při hodnocení žáka zachovává jeho důstojnost
- všímá si změn v náladě, emocích a v chování žáků a včas na ně reaguje
- problémy neřeší sám, ale ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm, případně s vedením školy
- všímá si prosociálního a kooperativního chování žáků a oceňuje je; podporuje kooperaci mezi žáky a prostředím, kde se každý žák/student cítí přijatý

Krizový plán řešení šikany zaměřené na učitele

- 1) Informovat TU (dle třídy, kde k šikaně dochází), poradenské pracoviště/vedení školy
- 2) Domluvit se společně na dalších krocích – každý případ je specifický a musí být zváženy okolnosti případu, nutná ochrana informací! (nelze „oznámit“ stížnosti oběti ve třídě)
- 3) Zjistit vše potřebné o dané situaci, zorientovat se, určit stádium šikany, u závažných případů přizvat odborníky ze SVP, PPP, Policii ČR

Postup vyšetřování:

1) Rozhovor s obětí

- v soukromí (ne před třídou ani nikým z žáků, kolegů)
- ujistit oběť o bezpečí, ochraně informací a vyřešení situace
- provede třídní učitel / metodik prevence/výchovný poradce
- nechat oběť mluvit, pak pokládat otevřené otázky, vše zapsat

2) Nalezení svědků

- kdo na šikanu upozornil; učitelé, žáci
- rozhovory – individuálně, ujistit o ochraně informací, zajištění bezpečí
- nejprve nechat svědky otevřeně o situaci mluvit, pak se teprve doptávat, vše písemně zaznamenávat

3) Rozhovor s agresorem

- u rozhovoru bude výchovná komise
- agresor nesmí předem tušit, že se něco vyšetřuje = zaskočit ho
- agresor nesmí zjistit, co nám, kdo řekl
- nechat agresora souvisle povídat, vyžadovat vysvětlení rozporů v jeho monologu, sledovat verbální i neverbální projevy
- pokud je agresorů více, mluvit s každým zvlášť, neumožnit domluvu. Vyhnout se konfrontaci.

4) Schůzka vedení školy + ŠMP + VP + třídní učitel + školní psycholog

- případ projednat, rozhodnout o opatřeních (ve vztahu k oběti, agresorovi, třídě)

5) Informace předat pedagogickému sboru na mimořádné schůzce/poradě

- jsou vyzváni k sociální podpoře oběti, kolegiální pomoci, zachytávání signálů od agresorů, svědků a monitorování situace ve škole.

6) Schůzka se zákonnými zástupci agresorů

- seznámit je s navrženými opatřeními, požádat o spolupráci

- o průběhu sepsat zápis = podepíší všichni zúčastnění včetně zákonných zástupců
- 7) **TU ve spolupráci s poradenským pracovištěm a vedením školy vše projedná se třídou**, informuje žáky o potrestání viníků, ujistí třídu, že takové chování je nepřípustné. Nastavení **jasných pravidel** v rámci rolí žák X učitel a v rámci chování.
- 8) **Oběť** v případě potřeby **vyhledá odbornou pomoc**. Pokud je situace opravdu závažná, může dojít k výměně vyučujících (zamezení přímého kontaktu oběti s agresory).
- 9) Ve třídě, kde k popsané situaci došlo, proběhne **speciální intervenční program pro žáky** – zajistí ŠMP

Vypracovala:

Školní metodik prevence: Mgr. Lucie Maršálková

Září 2026